

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – december 2019, nummer 74

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN – Regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

Counseling – Wijziging kwaliteitseisen

Counseling – Audit counselingspraktijken

Counseling – Hoog BMI en SEO

Combinatietest – Tijdige bloedafname en insturen serum rond kerst en Nieuwjaar

Informatiemateriaal

NIPT – Resultaten eerste jaar TRIDENT-2

NIPT – Engelstalig toestemmingsformulier

13-wekenecho – Verkenning

SEO – Cursus hart

Peridos – Nieuwe Astraia SEO-queries

Peridos – Tijdig melden nieuwe counselors!

Tarieven prenatale screening 2020

SPN – Regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

De regionale bijeenkomst van de SPN op 8 oktober werd met 287 deelnemers zeer goed bezocht. Uit de evaluatie kwam naar voren dat deelnemers weliswaar prijs stellen op de geboden informatie, maar dat deze minder vernieuwend werd bevonden dan voorgaande jaren en dat er behoefte is aan meer praktijkgerichte scholing. Helaas was er tijdens de bijeenkomst nog geen nieuws te melden over de wijzigingen in de eisen aan de counseling, noch over de 13-wekenecho. De meerderheid van de deelnemers was tevreden over de algemene organisatie van de bijeenkomst, met name over de nieuwe locatie. De presentaties kunt u inzien op de [SPN-website](#).

De SPN neemt de gegeven suggesties voor verbetering mee voor een volgende bijeenkomst. We zouden daarnaast ook graag rechtstreekse input uit het veld willen ontvangen: welke onderwerpen spreken het meeste aan, waar is behoefte aan en wie heeft er interesse om hieraan bij te dragen? U bent van harte welkom om ideeën aan te dragen door contact op te nemen met Merel Oortveld via 024 3666421 of SPN-regionijnmegen@radboudumc.nl.

Counseling – Wijziging kwaliteitseisen

In 2019 is er een landelijke evaluatie uitgevoerd om na te gaan hoe counselors de aangescherpte kwaliteitseisen in de praktijk brengen en waar zij tegenaan lopen. Naar aanleiding van de proces-evaluatie, gesprekken met counselors en de mogelijke start van de 13-wekenecho is met alle betrokken partijen kritisch gekeken naar wat er wordt gevraagd van de counselors prenatale screening én waar behoefte aan is. De signalen zijn serieus genomen en de kwaliteitseisen counseling prenatale screening zijn in landelijk overleg met onder andere Regionale Centra, KNOV en NVOG aangepast. De gewijzigde kwaliteitseisen voor counseling zijn te vinden op www.rivm.nl en zijn toegelicht in het [nieuwsbericht](#) van het RIVM.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Counselors krijgen de keuze om voor de bijscholingsronde 2019-2020 minimaal twee van de drie optionele bijscholingsonderdelen te volgen: e-learning, scholing op het gebied van prenatale screening (zoals een regiobijeenkomst) of TrainTool. Daarnaast zal er een verplichte bijscholing voor de 13-wekenecho zijn.
- Counselors die tussen de 35-50 counselingsgesprekken per jaar voeren, moeten de nascholing via TrainTool doen om zo feedback te krijgen op hun counselingsvaardigheden.
- De eis van het tijdslot van minimaal 30 minuten voor een counselingsgesprek blijft behouden. Dit wil niet zeggen dat het gesprek altijd 30 minuten moet duren, maar dat de ruimte beschikbaar is.
- De kwaliteitseis dat de counseling in een apart gesprek moet plaatsvinden, los van de intake, is gewijzigd in een advies.

De SPN zal in het voorjaar de counselors informeren die minder dan 50 geregistreerde gesprekken hebben in Peridos over 2019. Counselors kunnen ook zelf in Peridos kijken hoeveel gesprekken zij gedaan hebben via het rapportage menu. Voor een beschrijving hiervan zie www.peridos.nl. Het is belangrijk om de counselinggegevens over 2019 tijdig aan te leveren, bij voorkeur voor 1 februari 2020.

Counseling – Audit counselingpraktijken

De SPN is gestart met de kwaliteitsaudit bij de eerste counselingpraktijken. Het gehele auditproces verloopt via Peridos. De contactpersonen van alle zorginstellingen met een counselingsovereenkomst zullen de komende periode een uitnodiging ontvangen om een digitale vragenlijst in te vullen over de wijze waarop de counseling wordt uitgevoerd in de zorginstelling. Aan de hand van de ingevulde antwoorden wordt een rapport met verbeter- en aandachtspunten gegenereerd; de SPN kan hierbij enige toelichting geven. De follow-up van de afhandeling van de verbeterpunten verloopt ook via Peridos.

Deelname aan de kwaliteitsaudit is verplicht voor alle counselingpraktijken; dit staat beschreven in het samenwerkingscontract tussen de zorginstelling en het Regionaal Centrum.

Counseling – Hoog BMI en SEO

Verminderde beeldbeoordeling door een hoge BMI wordt niet altijd benoemd tijdens de counseling. Voor de echoscopisten is dit onprettig. Zij moeten dit zelf aankaarten bij aanvang van het SEO, wat de sfeer mogelijk negatief beïnvloedt. De counselor zou de zwangere met overgewicht moeten melden dat er bij haar een grotere kans is dat afwijkingen niet gezien worden en dat de echoscopist haar kind mogelijk niet volledig kan beoordelen.

Combinatietest – Tijdige bloedafname en insturen serum rond kerst en Nieuwjaar

In verband met de aankomende kerstdagen en nieuwjaarsdag vraagt het screeningslaboratorium Star-SHL om, indien mogelijk, de bloedafname ruim vóór de feestdagen of erna te laten plaatsvinden. Alternatief is het serum in te vriezen en volgens onderstaand voorschrift op te sturen:

- Materiaal dat op vrijdag 20 december, maandag 23 december en dinsdag 24 december wordt afgenomen, volgens de voorschriften in te vriezen tot en met vrijdag 27 december en op die dag verzenden.
- Materiaal dat op dinsdag 31 december wordt afgenomen, volgens de voorschriften in te vriezen tot en met donderdag 2 januari en op die dag verzenden.

Star-SHL vraagt u op het bloedafname formulier te noteren gedurende welke periode het materiaal is ingevroren (<datum> tot <datum>). Serum dient in de plastic verzendbuis bevroren te worden. Afnamesbuisen zijn *niet* geschikt voor invriezen. Wilt u de bloedafnamelocaties waarmee u samenwerkt hiervan op de hoogte te stellen.

Informatiemateriaal

Sinds juni 2019 zijn de nieuwe folders 'Informatie over de 20 wekenecho' en 'Informatie over de screening op down-, edwards- en patausyndroom' te bestellen via het [bestelportaal](#) van het RIVM. Oude folders kunt u vernietigen. In deze folders zijn de meest recente cijfers opgenomen over de sensitiviteit en specificiteit van de NIPT (zie [SPN nieuwsbrief 71](#)), het hoofdstuk 'Gebruik van uw gegevens' is geactualiseerd en de teksten zijn qua leesbaarheid geschikt gemaakt voor een bredere doelgroep. Op de [RIVM-website](#) zijn er vertalingen van de nieuwe folders in het Engels, Pools, Arabisch en Turks.

Ook de [informatiekaart](#) bevat herziene informatie over de NIPT. Deze informatiekaart kunt u gebruiken tijdens het counselingsgesprek over de screening op down-, edwards- en patausyndroom. De informatiekaart is te bestellen via het [bestelportaal](#).

NIPT – Resultaten eerste jaar TRIDENT-2

De resultaten van het eerste jaar TRIDENT-2 zijn gepubliceerd in [American Journal of Human Genetics](#). Een Nederlandstalige samenvatting van de resultaten uit deze studie zijn te vinden op de site van het [NIPT consortium](#). De resultaten laten zien dat de Nederlandse NIPT nauwkeuriger test dan op basis van eerdere studies was verwacht. In het eerste jaar hebben ongeveer 73.000 zwangeren de NIPT laten doen. Dit komt neer op 42% van alle zwangere vrouwen in Nederland. Ongeveer 4% van de zwangeren deed de combinatietest en 54% zag af van screening op down-, edwards- en patausyndroom. Van de zwangeren die kiest voor NIPT, kiest de meerderheid (78%) voor onderzoek naar nevenbevindingen.

NIPT – Engelstalig toestemmingsformulier

Er is een Engelstalig toestemmingsformulier beschikbaar voor de NIPT via de TRIDENT-2 studie. Deze kunt u vinden op www.meerovernipt.nl.

13-wekenecho – Verkenning

De Staatssecretaris van VWS heeft nog geen besluit genomen over het implementatieonderzoek rond de 13-wekenecho. Inmiddels heeft VWS wel aan ZonMw opdracht gegeven om landelijke onderzoek te faciliteren. Er is €900.000 beschikbaar, onder voorbehoud van het definitieve besluit van VWS. De beoogde looptijd van het project is 4 jaar. Het landelijk onderzoek moet zich richten op de volgende hoofdvragen:

- Wat is het effect van het eerste trimester SEO in Nederland in termen van deelname, resultaten, vervolgdagnostiek en zwangerschapsuitkomsten?
- Wat zijn de ervaringen van zwangere vrouwen (en hun partner) met het eerste trimester SEO?
- Hoe kan het eerste trimester SEO geïmplementeerd worden en welke gevolgen heeft dit (eventueel) voor de bredere keten van verloskundige zorg?

De verwachte startdatum voor het aanbod 13-wekenecho is nog steeds 1-1-2021.

SEO – Cursus hart

De SPN biedt SEO-echoscopisten een cursus aan om dieper in te gaan op het thema hart. Deze cursus is recent herzien. Als u zich opgeeft voor deze cursus, dan krijgt u van ons een instructie over het vastleggen van bepaalde beelden van het hart bij drie zwangeren tijdens het SEO. Een onafhankelijk deskundige bekijkt de beelden en voorziet deze van adviezen. Op de [SPN-website](#) is meer informatie te vinden en kunt u zich aanmelden.

Peridos – Nieuwe Astraia SEO-queries

De Astraia SEO-queries voor het maken van Excelbestanden om aan te leveren aan Peridos zijn aangepast. Met deze queries zullen de in Astraia geregistreerde sonomarkers vollediger aangeleverd worden. De nieuwe versies zijn te vinden op www.peridos.nl.

Peridos – Tijdig melden nieuwe counselors!

Sinds 26 november is het alleen nog mogelijk om in Peridos in te loggen via Zorgportaal. Bij het aanmaken van een nieuwe gebruiker in Peridos kunnen er een aantal werkdagen overheen gaan voordat de gebruiker daadwerkelijk via Zorgportaal in Peridos kan inloggen. Voor counselors is het van belang dat ze tijdig toegang hebben tot Peridos voor de NIPT-aanvragen en registratie van counselingsgesprekken. De SPN verzoekt hier rekening mee te houden bij het aanmelden van nieuwe counselors. Indien mogelijk, vraag dan ruim voor de gewenste startdatum een kwaliteits-overeenkomst aan via ons [aanvraagformulier](#), zodat de toegang tot Peridos tijdig geregeld kan worden.

Let op: in de weken rond kerst en Nieuwjaar, zal de SPN beperkt bereikbaar zijn. Wilt u eventuele wijzigingen in counselors doorgeven vóór 15 december?

Tarieven prenatale screening 2020

Voor 2020 zijn de tarieven voor prenatale screening iets gewijzigd. De tarieven gelden voor verloskundige praktijken, echocentra en ziekenhuizen:

- counseling € 47,00
- combinatietest bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 180,12
- combinatietest bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 108,74
- serumscreening Star-SHL € 65,22
- SEO bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 157,03
- SEO bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 157,03

De eigen bijdrage van NIPT als eerste screeningstest blijft € 175,00.

Het tarief voor de serumscreening is, zoals aangegeven in de werkafspraken van Star-SHL met de echocentra, jaarlijks geïndexeerd op basis van de nieuwe NZa-tarieven. Het landelijk vastgestelde maximum NZa-tarief voor de serumscreening in 2019 is € 71,38. Dit betekent een indexering van 1,9% t.o.v. het serumtarief in 2019 van € 70,06. Op basis van deze indexering zal Star-SHL per 1 januari 2020 € 65,22 in rekening brengen voor de serumscreening.